

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР ЗДВН
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І ПІДПРИЄМНИЦТВА
ЛЦДН у м.ГАДЯЧ
(місто знаходження НКП)

До захисту допускається
Завідувач кафедри, проф.
_____ В.М.Боронос
« ____ » _____ 20__ р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

НА ТЕМУ:

Аналіз і оцінка фінансового стану і перспектив економічного розвитку
підприємства

Освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”

Спеціальність _____

Керівник роботи:

(підпис)

Н.А.Антонюк
(ініціали, прізвище)

Студент:

(підпис)

О.Ю.Левадний
(ініціали, прізвище)

Група:

Фдн-61Гд

Суми

2020

ЗАВДАННЯ

РЕФЕРАТ

Дипломна робота 34 стор.; 4 рис.; 8 табл.; 2 додатки; 23 джерела.

Мета дослідження- на базі існуючої методики провести оцінку фінансового аналізу ТОВ «А3 Атлант» та виявити економічні перспективи його розвитку.

Предмет дослідження- процес аналізу фінансового стану вітчизняних підприємств та шляхи його підвищення.

Об'єктом дослідження є оцінка фінансового стану ТОВ «А3 Атлант».

Методи дослідження: збирання інформації, аналітичний, порівняння, абстрактно-логічний, наукового пізнання, статистичний.

Фактологічну основу роботи складають наукові статті, матеріали навчальних посібників, нормативні та законодавчі акти, фінансова та управлінська звітність ТОВ «А3 Атлант».

Структура роботи: Основна частина дипломної роботи складається із трьох взаємопов'язаних розділів.

У першому розділі розглянуто теоретичні аспекти оцінки фінансового стану вітчизняних підприємств, досліджено методику та показники аналізу.

У другому розділі дипломної роботи наведена організаційно-економічна характеристика ТОВ «А3 Атлант», на основі вивченої методики проведено аналіз фінансового стану об'єкта дослідження, виявлено недоліки функціонування підприємства.

Третій розділ роботи присвячений виявленню економічних перспектив діяльності ТОВ «А3 Атлант», запропоновано шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства та покращення його фінансового стану, а також розроблено методику щодо проведення аналізу фінансового стану.

ФІНАНСОВИЙ СТАН, АНАЛІЗ, ОЦІНКА, ДІАГНОСТИКА, ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ, ЛІКВІДНІСТЬ, СТІЙКІСТЬ, ФІНАНСОВА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА.....	7
1.1 Оцінка фінансового стану підприємства: сутність, необхідність та значення...	7
1.2 Методика проведення оцінки фінансово-економічного стану, основні показники та їх аналіз.....	10
2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «АЗ АТЛАНТ».....	14
2.1 Організаційно-економічна характеристика ТОВ «АЗ Атлант».....	14
2.2 Аналіз ліквідності та майнового стану ТОВ «АЗ Атлант».....	15
2.3. Аналіз фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності ТОВ «АЗ Атлант».....	17
3. ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТОВ «АЗ АТЛАНТ».....	23
3.1 Напрями удосконалення фінансового стану ТОВ АЗ «Атлант».....	23
3.2 Удосконалення методики оцінки та аналізу фінансового стану ТОВ «АЗ Атлант».....	26
ВИСНОВКИ.....	29
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ.....	31
ДОДАТКИ.....	33

ВСТУП

Актуальність теми дипломної роботи: на сьогоднішній день, в часи нестабільної політичної та економічної ситуації в країні, керівникам підприємств потрібно досить виважено підходити до контролю фінансового стану підприємства та виявлення тенденцій щодо його зміни для прийняття оптимальних управлінських рішень, підтримання конкурентоспроможності та збільшення прибутковості підприємства.

Для успішної реалізації поставлених перед підприємством завдань потрібно швидко реагувати на зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищі, володіти достовірною інформацією про діяльність, виявляти можливі загрози для підприємства та знаходити можливі альтернативи, запорукою чого, перш за все, є аналіз фінансового стану підприємства.

Питанням дослідження теоретичних основ та розроблення практичних рекомендацій оцінки фінансового стану підприємства займалися такі вітчизняні та зарубіжні вчені: І.О. Бланк, Ф.Ф.Бутинець, О.Д. Василик, Г.П.Герасименко, Т.Є. Унковська, М.Г. Чумаченко та інші.

Зазначені вчені дають багато визначень щодо поняття «фінансовий стан», розробили безліч різноманітних методик та підходів до оцінки фінансового стану, однак немає єдиної думки та єдиної методики, так як кожне підприємство має свою особливість функціонування, швидкоплинні зміни на ринку, де воно функціонує. Тому, запропоновані методики потребують подальшого дослідження, удосконалення та трансформацію до міжнародних стандартів у діяльності підприємства.

Мета дослідження- на базі існуючої методики провести оцінку фінансового аналізу ТОВ «АЗ Атлант» та виявити економічні перспективи його розвитку.

Для досягнення поставленої мети потрібно вирішити наступні задачі:

- дати визначення поняття «фінансового стану» підприємства та необхідність його проведення;

- дослідити показники, що характеризують фінансово- економічний стан підприємства та розглянути методики оцінки фінансового стану;
- дати організаційно-економічну оцінку ТОВ «АЗ Атлант»;
- на основі дослідженої методики провести оцінку ліквідності та платоспроможності ТОВ «АЗ Атлант»;
- провести аналіз фінансової стійкості та ділової активності ТОВ «АЗ Атлант»;
- на основі проведеного аналізу виявити перспективи економічного розвитку підприємства;
- запропонувати шляхи підвищення фінансового стану та конкурентоздатності.

Предмет дослідження- процес аналізу фінансового стану вітчизняних підприємств та шляхи його підвищення.

Об'єктом дослідження є оцінка фінансового стану ТОВ «АЗ Атлант».

Методи дослідження: збирання інформації, аналітичний, порівняння, абстрактно-логічний, наукового пізнання, статистичний.

Фактологічну основу роботи складають наукові статті, матеріали навчальних посібників, нормативні та законодавчі акти, фінансова та управлінська звітність ТОВ «АЗ Атлант».

Структура роботи: Основна частина дипломної роботи складається із трьох взаємопов'язаних розділів.

У першому розділі розглянуто теоретичні аспекти оцінки фінансового стану вітчизняних підприємств, досліджено методику та показники аналізу.

У другому розділі дипломної роботи наведена організаційно-економічна характеристика ТОВ «АЗ Атлант», на основі вивченої методики проведено аналіз фінансового стану об'єкта дослідження, виявлено недоліки функціонування підприємства.

Третій розділ роботи присвячений виявленню економічних перспектив діяльності ТОВ «АЗ Атлант», запропоновано шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства та покращення його фінансового стану.

1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Оцінка фінансового стану підприємства: сутність, необхідність та значення

На сьогоднішній день, при нестабільній як політичній, так і економічній ситуації в країні, при досить високому рівні конкуренції кожному суб'єкту господарювання все важче залишатися фінансово-стійкими та платоспроможними.

Досягнення фінансової стабільності приводить не лише до отримання запланованого рівня прибутку, але й до формування іміджу підприємства, його ділової репутації, здатності розширювати ринок діяльності та залучати інвесторів [14].

Для досягнення фінансової стійкості підприємства потрібно провести аналіз формування та напрямів використання фінансових ресурсів (як власних так і залучених), постійно вдосконалювати політику розрахунків з дебіторами та кредиторами, об'єктивно проводити оцінку фінансових показників за даними фінансового обліку та звітності [21].

Поняття «фінансовий стан» є досить широким та не існує єдиної думки щодо складу показників, що його характеризують. Фінансовий стан підприємства є комплексним поняттям, що обумовлено результатом дії сукупності усіх елементів системи господарювання: виробничо-господарські фактори, облікова політика підприємства, оптимальність розподілу прибутку, наявність простроченої дебіторської та кредиторської заборгованості, співвідношення власних та залучених ресурсів, їх раціональне розміщення [11].

Основним завданням проведення аналізу фінансового стану підприємства є знаходження альтернативних шляхів підвищення прибутковості підприємства, зміцнення його матеріально-технічної бази, своєчасності розрахунків за своїми зобов'язаннями як перед працівниками підприємства, державою, так і іншими суб'єктами господарювання, а також розширення виробництва чи надання послуг.

Предметом аналізу фінансового стану підприємства є його фінансові ресурси, грошові кошти та процес їх формування та напрями використання [8].

У таблиці 1.1 наведемо характеристику поняття «фінансовий стан» деякими вченими-науковцями

Таблиця 1.1- Сутність поняття «фінансовий стан» вченими-науковцями [14]

Автор	Характеристика поняття «фінансовий стан»
М.Д.Білик	Складна система взаємопов'язаних інтегрованих елементів діяльності підприємства за певний період часу, що характеризує величину забезпеченості підприємства фінансовими ресурсами та показує їх раціональне використання, а також забезпечення власними коштами для вчасності проведення розрахунків за своїми поточними зобов'язаннями.
Л.Д. Буряк	Забезпеченість ресурсами для нормального функціонування підприємства, розрахунків з пов'язаними сторонами та підтримка конкурентоспроможності
І.А. Бланк	Рівень збалансованості окремих структурних елементів активів та капіталу підприємства, а також рівень ефективності їх використання. Приведення до оптимізації фінансового стану суб'єкта господарювання - одна із основних запов'язань успішного його розвитку на перспективу. В той час кризовий фінансовий стан підприємства зумовлює серйозну загрозу щодо банкрутства.
А.Б. Гончаров	Визначається як характеристика його економічно-фінансової конкурентоспроможності (тобто платоспроможності та кредитоспроможності), рівня використання фінансових ресурсів і капіталу, виконання своїх зобов'язань перед державою, а також іншими господарюючими суб'єктами.

Інформаційною базою для проведення оцінки фінансового стану є баланс підприємства не лише за звітний період, але і за 2 попередніх для більш точного аналізу та виявлення тенденцій у змінах показників; звіт про фінансові результати; звіт про рух грошових коштів та звіт про власний капітал. Проте, для всеохоплюючого аналізу необхідно брати до уваги внутрішні документи фінансового та управлінського обліку, враховувати статистичні дані та оперативні дані [9].

Фінансовий аналіз має різні класифікації та мету, залежно від того на чий вимогу він проводиться. У додатку А зобразимо необхідність проведення оцінки фінансового стану підприємства залежно від того, на чий вимогу і для кого вона проводиться, тобто партнерів підприємства, потенційних покупців чи власників.

При проведенні діагностики фінансового стану необхідно значну увагу приділити прихованим резервам підприємства, що не знаходять своє відображення в Балансі, але мають значний вплив на діяльність. Прихованими вважаються резерви,

що мають різну вартість, відображену в Балансі та їх реальною вартістю на відповідний момент.

У таблиці 1.2. наведемо основну класифікацію видів фінансового аналізу.

Таблиця 1.2- Класифікація оцінки фінансового стану підприємства [2].

Ознака	Вид фінансової оцінки
За користувачами	- зовнішні; - внутрішні
За метою дослідження	- діагностичні; - експрес-аналіз; - деталізований аналіз.
За часом	- попередній; - наступний (ретроспективний): а) оперативний; б) підсумковий.

Така класифікаційна ознака дасть змогу швидко надати правдиву неупереджену інформацію залежно від виробничої необхідності.

На фінансовий стан підприємства впливає ряд факторів, що зображено на рисунку 1.1.

Рисунок 1.1-Класифікація факторів, що впливають на фінансовий стан

Проведення оцінки фінансового стану, з урахуванням вищезазначених факторів дасть змогу не лише оцінити фінансові показники, а й врахувати особливості діяльності підприємства, визначити рівень його інвестиційної привабливості, швидко пристосуватися до змін як у політичній, так і економіко-демографічній ситуації в країні та підвищити рівень використання ресурсів, прискорити оборотність коштів та розширити свої фінансові та маркетингові можливості.

1.2 Методика проведення оцінки фінансово-економічного стану, основні показники та їх аналіз

Проаналізувавши роботи вітчизняних та зарубіжних вчених, дослідивши публікації економічних видань, нами було виявлено що існує безліч методик та підходів щодо оцінки фінансового стану підприємства, але немає єдиної унікальної, яка б давала повне уявлення про будь-яке підприємство [1].

Загально прийнятими методами оцінки фінансового стану можна назвати:

- вертикальний аналіз, що передбачає визначення питомої ваги тієї чи іншої статті у загальній сукупності для подальшого дослідження її впливу на загальний результат ;
- горизонтальний (трендовий) аналіз, що дає змогу визначити зміни статей звітності у динаміці як у вартісному(абсолютному) так і відносному вимірюванні за допомогою таких показників як темп росту та темп приросту;
- коефіцієнтний аналіз, що передбачає розрахунок основних показників та їх детальний опис: коефіцієнти ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості та ділової активності, рентабельності та інші, залежно від виду діяльності підприємства. Їх нормативне значення наведено у додатку Б.

Систему показників коефіцієнтного методу наведемо на рисунку 1.2.

Основними недоліками даних методів є те що, у більшості коефіцієнтів відсутнє нормативне значення, а порівняння у часі має досить викривлене значення, так як постійно коливається темп інфляції та змінюється вартість грошей й у часі.

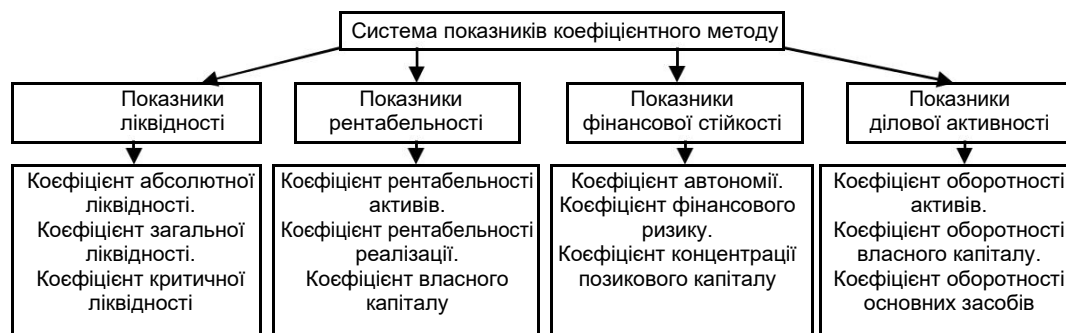

Рисунок 1.2 – Система показників коефіцієнтного методу визначення фінансового стану підприємства [22]

Аналіз фінансового стану підприємства є підсистемою фінансового менеджменту. Тому, на рисунку 1.3 наведемо основні елементи економічного аналізу на підприємстві [3].

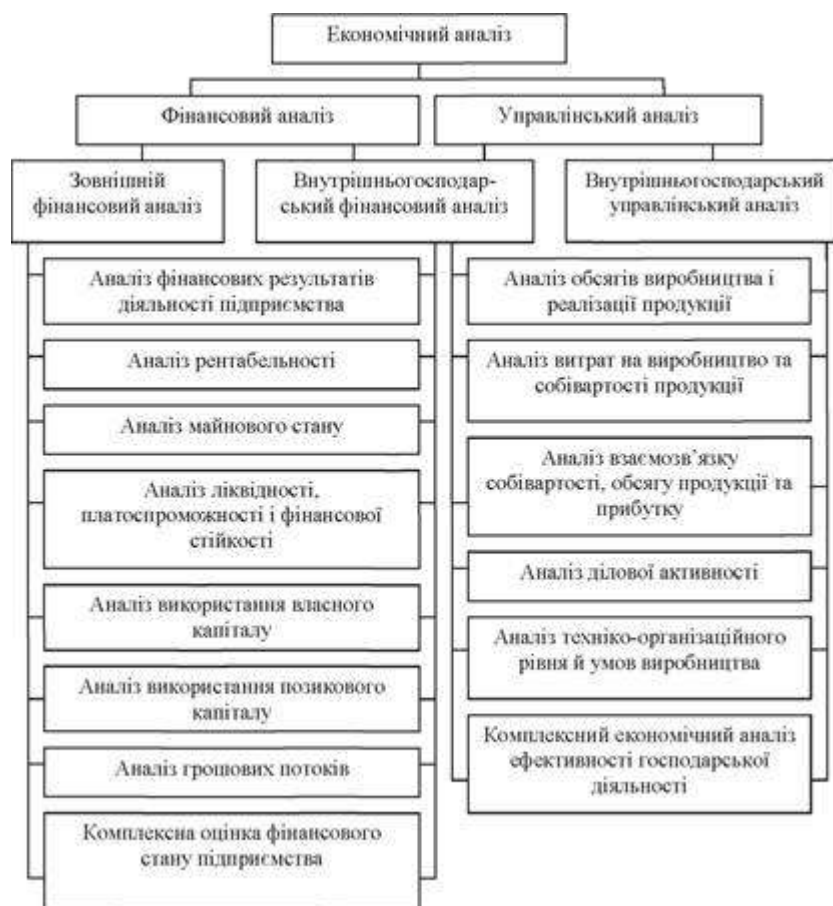

Рисунок 1.3- Складові елементи економічного аналізу на підприємстві [3].

Крім розрахунку основних показників фінансового стану підприємства доцільно проводити факторний аналіз, що дасть змогу виявити вплив певного фактору на розвиток підприємства чи навпаки який із факторів має негативний вплив на діяльність.

Від методики проведення аналізу залежить ефективність його проведення, точна оцінка результатів фінансово-господарської діяльності та підвищення його діяльності.

Перед вибором методу аналізу та безпосередньо його проведенням слід виконати наступні завдання [14]:

- чітко визначити мету аналізу та користувачів даними;
- визначення інформаційної бази та основних вимог щодо її складання;
- збір вхідної та вихідної інформації відповідно до потреб підприємства.

За глибиною проведення можна виділити такі види аналізу:

- експрес-діагностика, що дозволяє швидко прорахувати відповідні показники та на їх основі прийняти відповідне рішення;
- комплексний аналіз, що включає в себе розрахунок ряду показників, їх детальній оцінці та аналізу, виявлення факторів впливу. А також розрахунок загального рейтингового числа підприємства.

В ході проведення аналізу та виходячи із завдань, поставлених перед підприємством, потрібно визначити оптимальну базу для порівняння значень аналітичних індикаторів – фінансових показників. Таким чином, базою для можуть бути наступні показники:

- середньогалузеве значення показників;
- показники фінансово- господарської діяльності підприємств, що виступають лідерами в галузі, до якої належить об'єкт аналізу;
- нормативні значення фінансових показників, що розроблені відповідно до законодавчих та внутрішніх нормативних документів, а також рекомендацій вчених - аналітиків у даній сфері [8].

Новітні технології при проведенні фінансового аналізу потребують значного розширення інформаційної бази, яка буде використовуватися у процесі проведення аналізу, що дасть змогу провести більш глибокий аналіз показників, а не лише розрахунок аналітичних формул та порівнянні із їх нормативним значенням, а й дасть змогу провести порівняльний аналіз із середніми значеннями по галузі чи його основними-конкурентами, а також із значеннями, що пропонують вчені-практики у даній сфері [17].

Порівняння показників з показниками конкурентів є досить дієвим методом, адже нормативні значення не завжди відповідають економічним реаліям на даний момент часу, і нормативні значення були розроблені раніше, не в такий швидкоплинний час, і їх нормативне значення не враховує саме специфіку галузі, а порівняння з лідерами в даній галузі дасть змогу виявити сильні та слабкі сторони у діяльності суб'єкта господарювання.

2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «АЗ АТЛАНТ»

2.1 Організаційно-економічна характеристика ТОВ «АЗ Атлант»

ТОВ «Атлетичний зал Атлант»- підприємство, що діє за КВЕД 93.13 - Діяльність фітнес центрів, розташоване за адресою: Полтавська область, м. Гадяч, вул. Драгоманова, 19А. Дата реєстрації 23.08.2016 року.

Крім надання фітнес послуг товариство має право здійснювати ремонт та технічне обслуговування моторних транспортних засобів, а також надавати в оренду чи лізинг спортивний інвентар.

ТОВ «АЗ Атлант» має великі переваги перед конкурентами заявки індивідуальному підходу до кожного клієнта, широкою матеріально-технічною базою.

Для повноцінної реалізації своєї діяльності підприємство має самостійний баланс, печатку, два розрахункових рахунки, відкритих в Державному банку, відокремлене приміщення з усіма комунікаціями [16].

На підприємстві працює 8 чоловік.

Загальні показники діяльності за звітний період: статутний капітал товариства становить 118265 тис. грн..

Таблиця 2.1- Основні показники діяльності ТОВ «АЗ Атлант» за 2017-2019 рр.

Показники	Роки			Відхилення		
	2017	2018	2019	2018 від 2017	2019 від 2018	2019 від 2017
Дохід від реалізації, тис. грн.	2064,5	1153,7	1496,4	-910,8	342,7	-568,1
Чистий дохід тис. грн.	1548,4	865,3	1122,3	-683,1	257,0	-426,1
Чистий прибуток, тис. грн.	278,71	130,1	190,8	-148,61	60,7	-87,91
Валюта балансу тис. грн	1360,4	1246,1	1047,5	-114,3	-198,6	-312,9
Власний капітал, тис. грн	964,2	998,58	1047,5	34,38	49,0	83,3
Власні оборотні кошти, тис. грн	70,2	200,1	202,4	129,9	2,3	132,2

Проаналізувавши показники діяльності ТОВ «АЗ Атлант» було виявлено, що найбільші показники діяльності підприємство мало в перший рік своєї діяльності, так дохід від надання послуг становив 2064,5 тис. грн, у 2018 році цей показник знизився на 910,8 тис. грн та становив 115,7 тис. грн, у 2019 році ситуація дещо покращилася, підприємство надало послуг на 1496,4 тис. грн, тобто на 342,7 тис. грн більше у порівнянні із 2018 роком.

Подібна ж ситуація із чистим прибутком об'єкта дослідження: так у 2017 році він становив 278,71 тис. грн, у 2018 році цей показник знизився на 148,61 тис. грн та становив 130,1 тис. грн., у 2019 році його значення виросло до відмітки 190,8 тис. грн. Така тенденція зміни зумовлена зносом основних засобів, подорожанням комунальних послуг та енергоносіїв, збільшенням податкового навантаження.

Позитивним моментом у діяльності підприємства є стабільність суми власного капіталу, так на кінець 2017 року його сума становила 964,2 тис. грн, у 2018 -998,58 тис. грн, у 2019 році зріс до 1047,5 тис. грн, що свідчить про виважену політику щодо формування власних коштів на напрямів їх використання.

2.2 Аналіз ліквідності та майнового стану ТОВ «АЗ Атлант»

Аналіз фінансового стану ТОВ «АЗ Атлант» розпочнемо із оцінки його ліквідності та платоспроможності (таблиця 2.2), який дасть уявлення про загальний стан на підприємстві та вчасності розрахуватися за своїми зобов'язаннями.

Провівши аналіз показників ліквідності ТОВ «АЗ Атлант» було виявлено, що показники поточної та абсолютної ліквідності мали тенденцію до зменшення, але знаходилися у межах встановлених нормативних значень[20].

Так, коефіцієнт поточної ліквідності у 2017 році становив 1,2, у 2018 році він знизився до 1,07, а у 2019 ще мав тенденцію до зниження і його значення сягало рівня 0,91 (при нормативному 1,0). При цьому коефіцієнт швидкої ліквідності дещо зріс із значення 0,142 у 2017 році до значення 0,356 у 2019 році. Це свідчить про здатність підприємства швидко розрахуватися за деякими зобов'язаннями, що виникли в ході здійснення діяльності.

Таблиця 2.2- Аналіз ліквідності та платоспроможності ТОВ «АЗ Атлант» за 2017-2019 рр

№	Розрахунок	2017	2018	2019	Відхилення		
					2018 2017	2019 2018	2019 2017
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)							
1	Кл.п=Оборотні А/Поточ.зоб.	1,20	1,07	0,91	-0,13	-0,16	-0,29
Коефіцієнт швидкої ліквідності							
2	К _{л.ш} =Оборотні А- Запаси/поточ.зоб.	0,142	0,3	0,356	+0,158	+0,056	+0,214
Коефіцієнт абсолютної ліквідності							
3	К _{л.а.} =Грошові кошти/Поточ.зоб.	0,06	0,043	0,015	-0,017	-0,028	-0,045
Коефіцієнт зносу основних засобів							
4	К _{зн} =Знос/Первісна вартість ОЗ	0,25	0,27	0,29	+0.02	+0.02	+0.04
Частка оборотних виробничих активів у загальній сумі активів							
5	Чо.в.в.= оборотні вир. фонди /активи	0,071	0,049	0,067	-0.661	+0.018	-0.004
Коефіцієнт мобільності активів							
6	К моб. = мобільні активи /немобільні активи	0,43	0,43	0,3	-	-0,13	-0.36
Частка оборотних виробничих фондів у обігових коштах							
7	Чо.в.ф=Оборотні фонди/Обігові кошти	0,233	0,162	0,22	-0,07	-0,058	-0.013
Частка основних засобів у активах підприємства							
8	Чо.з.= Основні засоби/Активи	0,67	0,63	0,68	-0,04	+0,05	+0.01

Проаналізувавши показники майнового стану було виявлено, що підприємство має достатньо ресурсів та є платоспроможним для розширення своєї діяльності та оновлення матеріально-технічної бази. Про це свідчить коефіцієнт зносу основних засобів, що знаходився в межах встановленого нормативного значення ($K_z < 0,5$). Так у 2017 році його значення було на рівні 0,25, у 2019 році зросло до 0,29.

Стосовно структури активів підприємства, нами було виявлено те, що частка основних засобів у загальній сукупності активів має достатньо велике значення та тенденцію до росту. Отже, частка основних засобів у загальній структурі активів становить 68 % у 2019, що на 1% більше, ніж у 2018 та на 5% більше, у порівнянні із 2017 роком.

Коефіцієнт мобільності активів, що характеризує здатність підприємства швидко реагувати на зміни кон'юнктури ринку дещо знизився за аналізований період. У 2017-2018 його значення було стабільним і дорівнювало 0,43. У 2019 році відбулося зменшення на 0,36 пункти і значення ставило 0,3.

Проаналізувавши показники ліквідності та майнового стану нами було виявлено, що підприємство є ліквідним, платоспроможним, може швидко розрахуватися за поточними зобов'язаннями, досить велика увага приділяється оновленню та модернізації його основних фондів, але за останні 2 роки оновлення відбувається повільнішими темпами про що свідчить незначне зростання коефіцієнту зносу основних засобів.

2.3 Аналіз фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності ТОВ «АЗ Атлант»

Аналіз фінансової стійкості та ділової активності є одним із визначних етапів оцінки фінансового стану підприємства. Важливим є аналіз даних показників у сукупності так як показники ділової активності визначають фінансову стійкість підприємства та дають уявлення не лише про поточну діяльність підприємства, а й про його інвестиційні можливості.

Проаналізуємо показники фінансової стійкості та ділової активності ТОВ «АЗ Атлант», дані аналізу занесемо до таблиці 2.3. та 2.4.

Таким чином, проаналізувавши показники ділової активності та фінансової стійкості за 2017-2019 рр. зробимо наступні висновки: коефіцієнт оборотності обігових коштів зріс на 2,24 обороти або ж на 42% протягом аналізованого періоду. Так, у 2017 році оборотні кошти оберталися за рік 5,32 рази, а у 2019-7,56 разів [16].

Таблиця 2.3 – Аналіз ділової активності ТОВ «АЗ Атлант» за 2017-2019 рр.

№	Розрахунок	2017	2018	2019	Відхилення		
					2018 2017	2019 2018	2019 2017
Коефіцієнт оборотності обігових коштів (оборот)							
1	Ко.=Чиста виручка/обігові кошти	5,32	6,87	7,56	+1,55	+0,69	+2,24
Коефіцієнт оборотності запасів (оборот)							
2	Ко.з.=собівартість реалізації /середні запаси	6,04	7,30	10,20	+1,26	+2,9	+4,16
Період одного обороту запасів (днів)							
3	Ч з.= 360 / К з	60	49	35	-11	-14	-25
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості обороти)							
4	Кд.з.=ЧВ / середня дебіторська заборгованість	534,96	466,81	530,81	-68,15	+64	-4,15
Період одного обороту обігових коштів (днів)							
5	Чо.=360/Ко.	67	52	48	-15	-15	-19
Оборотність активів (ресурсовіддача, коефіцієнт трансформації)							
6	Кт.=чиста виручка/активи	2,04	2,084	2,215	-0,044	-0,131	-0,175
Фондовіддача							
7	Фоф=чистий прибуток /середньорічна вартість ОФ	3,046	3,286	3,267	+0,24	-0,19	+0,21
Коефіцієнт оборотності власного капіталу (оборотність):							
8	К в.к.= Чиста виручка / власний капітал	3	3,3	3,75	0,3	0	+0,75
Період операційного циклу(дні)							
9	Ч о.ц.= Сума періодів запасу і деб.заборг	68	53	49	-15	-4	-19
Період погашення дебіторської заборгованості (дні)							
10	Ч д.з.= 360 / К д. з.	1	1	1	0	0	0

Таблиця 2.4 – Аналіз фінансової стійкості ТОВ «АЗ Атлант» за 2017-2019 рр.

№	Розрахунок	2017	2018	2019	Відхилення		
					2018 2017	2019 2018	2019 2017
Власні обігові кошти (робочий, функціонуючий капітал)							
1	Рк.= Оборотні активи-короткостр. Зобов'язання	2319	981	-1158	-1338	-2139	-3477
Маневреність робочого капіталу:							
2	М _{р.к.} = Запаси/робочий капітал	5,21	11,05	5,94	+5,84	-5,11	+0,73
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)							
3	К _{авт.} = Власні кошти/Активи	0,68	0,63	0,59	-0,09	-0,04	-0,09
Показник фінансового левириджу							
4	Кф.с.=Д/стр.пози ковий капітал/ВК	0,75	0,72	0,67	-0,03	-0,05	-0,08
Коефіцієнт фінансової залежності							
5	Кф.з=ВК/Д/стр.позиковий капітал	1,5	1,6	1,69	+0,1	+0,09	+0,19
Коефіцієнт маневреності власного капіталу							
6	К _м =Власні оборотні кошти/ВК	-0,02	-0,05	-0,07	-0,03	-0,02	-0,05
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу							
7	К _{пп} = (Поточні зоб.+Д/стр.зоб)/Активи	0,32	0,37	0,41	+0,05	+0,04	+0,09
Коефіцієнт фінансової стабільності (коефіцієнт фінансування)							
8	Кф.с.= ВК/(Д/стр.зоб+К стр.зоб)	2,13	1,69	1,44	-0,44	-0,25	-0,69

Період одного обороту обігових коштів навпаки зменшився на 19 днів, що свідчить про правильно сформовану політику щодо управління оборотними активами підприємства та здатністю отримати прибуток у більш короткий термін.

Період погашення як кредиторської, так і дебіторської заборгованості складає приблизно 1 день, що характеризує збалансовану роботу між розрахунками підприємства за своїми зобов'язаннями та покупцями за реалізовані послуги.

Загалом можна зробити висновок, що підприємство має достатньо гарні показники ділової активності, підприємство не має простроченої кредиторської заборгованості та безнадійно визнаної дебіторської, періоди обертання як капіталу, так і оборотних коштів значно скоротився за аналізований період, що свідчить про виважені дії з боку керівництва щодо отримання прибутку у більш короткі терміни.

За даними аналізу щодо фінансової стійкості можна сказати, що протягом 2017-2019 років ТОВ «АЗ Атлант» має нормальну фінансову стійкість, про це свідчить коефіцієнт фінансової незалежності, що показує частку власних пасивів у всьому капіталі підприємства, а значить оцінює, наскільки активи підприємства забезпечені власними джерелами фінансування, що знизилися на 9 %, одночасно концентрація позикового капіталу підвищилася на 9 %, отже товариство почало залучати короткострокові кредити для погашення зобов'язань та підтримки своєї діяльності, але аналіз показників рентабельності (таблиця 2.5) та майнового стану (таблиця 2.2) показав, що підприємство вчасно розраховується за кредитними зобов'язаннями та використання кредитів тільки розширює можливості підприємства, а не шкодить йому [17].

За 2017-2019 рр. і інші показники фінансової стійкості мали тенденції до зниження, що обумовлено подорожчанням енергоресурсів, збільшення податкового навантаження на підприємство та збільшення витрат від діяльності вцілому. Так, загальний коефіцієнт фінансової стабільності, хоч і знизився із значення 2,13 у 2017 році до 1,44 у 2019 році, але його все ж був значно вище нормативно-встановленого рівня (0,67-1,5), що свідчить про те, що підприємство може вчасно погасити свої зобов'язання не лише короткостроковому, а і у довгостроковому періоді.

Таблиця 2.5- Аналіз рентабельності ТОВ «АЗ Атлант» за 2017-2019 рр.

№	Розрахунок	2017	2018	2019	Відхилення		
					2018 2017	2019 2018	2019 2017
Рентабельність капіталу (активів) за чистим прибутком:							
1	$R_a = \text{Чистий прибуток} / \text{Середньорічна вартість активів}$	0,004	0,005	0,003	+0,001	-0,002	-0,001
Рентабельність власного капіталу							
2	$R_{в.к.} = \text{Чистий прибуток} / \text{Середньорічна вартість ВК}$	0,006	0,008	0,005	+0,002	-0,003	-0,001
Рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком							
3	$R_{ч.п.} = \text{ЧП} / \text{Вартість реаліз. продукції}$	0,002	0,002	0,001	-	-0,001	-0,001
Період окупності капіталу							
4	$T_k = \text{Середньорічна вартість активів} / \text{ЧП}$	241,51	203,06	330,02	-38,45	+126,96	+88,51
Рентабельність виробничих фондів							
5	$K_{с.в.з.} = \text{ЧП} / \text{Середньорічна вартість ОФ}$	0,006	0,007	0,004	+0,001	-0,003	-0,002
Рентабельність реалізованої продукції за прибутком від реалізації							
6	$K_t = \text{чиста виручка} / \text{обсяг продаж}$	0,02	0,02	0,03	-	0,01	0,01

Аналізуючи показники рентабельності, нами було виявлено, що ТОВ АЗ «Атлант» є досить рентабельним, усі показники знаходилися в межах нормативного значення, хоча і мали деяку тенденцію до невеликого зниження. Таким чином, рентабельність наданих послуг (коефіцієнт рентабельності за прибутком) підвищилася на 1%, а рентабельність виробничих фондів навпаки знизилася на 2%.

Також на 1% знизилася і рентабельність власного капіталу та активів і реалізованої продукції за чистим прибутком, що обумовлено подорожчанням

обладнання та його щомісячне обслуговування та наладка, підвищення тарифів на комунальні послуги.

Провівши аналіз фінансового стану ТОВ «АЗ Атлант» можна сказати, що підприємство досить ліквідне, платоспроможне та має гарну ділову репутацію на ринку. Підприємство може вчасно розрахуватися за своїми зобов'язаннями як перед працівниками, державою, так і перед зовнішніми кредиторами. Однак, останнім часом для підтримки рівня своєї діяльності товариство більше залучає коштів, які є досить дорогими на українському кредитному ринку. В ході аналізу було виявлено, що деякі показники фінансової стійкості мали тенденції до незначного зниження, що пов'язано із кризовою ситуацією в країні, вилученням власних коштів та залежністю у більшій мірі від короткострокових позикових ресурсів та ступеня інтенсивності їх використання, зниження купівельної спроможності населення, а отже і зниження кількості клієнтів [20].

ТОВ «АЗ Атлант» має потенціал для розвитку, розширення клієнтської бази для спектру послуг, що надається, однак для цього в нього не вистачає власних фінансових ресурсів, тому доцільним є використання фінансового лізингу, економічну обґрунтованість якого наведемо у наступному розділі.

3. ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТОВ «АЗ АТЛАНТ»

3.1 Напрями удосконалення фінансового стану ТОВ АЗ «Атлант»

ТОВ «АЗ Атлант»- підприємство, що має високу фондомісткість, високу вартість основних засобів та дороговизну їх обслуговування, а також зношуваність та постійний ремонт обладнання.

Основні засоби ТОВ «АЗ Атлант» мають високу ступінь амортизації. Її зменшення можливе лише кращим його використанням та збільшенням навантаження. Оскільки, за аналізований період дещо скоротилися власні обігові кошти, то потрібно направити діяльність на їх надходження. Це можливе шляхом:

1. Надання послуг спортивного залу «зі знижкою» та впровадження накопичувальної бонусної системи постійним клієнтам;
2. Застосування досить популярної послуги на сьогоднішній день «Оплата частинами» при придбанні деякого обладнання, так підприємство точно може контролювати відрізок обігових коштів у строго встановлений період;
3. Реалізація резервних грошових активів.
4. Реалізація матеріальних й нематеріальних активів (зайвих запасів).
5. Одержання короткострокових банківських кредитів.
6. Залучення інвестицій, приватного капіталу й інших внесків до статутного фонду[13].

Проаналізувавши коефіцієнт поточної ліквідності було виявлено, що він знаходиться в межах нормативного значення, однак більшу увагу слід приділити маркетинговій політиці, що дасть змогу залучити нових платоспроможних клієнтів, надати можливість не лише придбання абонементу, а й безготівкового розрахунку [6].

Щоб бути конкурентоспроможним підприємству постійно потрібно оновлювати тренажери, доріжки та інше обладнання, що використовується у процесі основної діяльності. Так як власних коштів недостатньо для розширення діяльності, а короткострокові кредити є надто дорогими та використовуються для підтримки поточної діяльності підприємства, то як перспективу економічного

розвитку запропонуємо використання фінансового лізингу для придбання дорогого устаткування.

Так як обладнання (тренажери, бігові доріжки і т.д) швидко зношуються та потребують постійного оновлення, що має досить високу вартість, то придбання на умовах фінансового лізингу є найбільш доречним.

Тренажер «Мультистанція Inspire», вартістю 96000 грн, придбаємо на умовах фінансового лізингу у ПАТ «Міан», лізингодавцем виступає ТОВ «Лізинг-Інвест», строком на 3 роки, ставкою відсотка - 24% річних, орендні платежі сплачуються щомісячно не пізніше останнього робочого дня місяця.

Розрахуємо суму мінімальних орендних платежів за формулою 3.1.

$$ТВ_{\text{МОП}} = \text{МОП} * \left(1 + \frac{1 - \frac{1}{(1+i)^n}}{i}\right) \quad (3.1)$$

де $ТВ_{\text{МОП}}$ – теперішня вартість мінімальних орендних платежів;

МОП – сума мінімального орендного платежу, що сплачується регулярно (ануїтет);

n – кількість періодів, на які нараховуються відсотки та сплачується орендна плата;

i – відсоткова ставка.

$$\text{МОП} = \frac{960000 * 0,02}{1 - 1:(1+0,02)^{36}} = 37663,31 \text{ грн.}$$

Отже, сума щомісячного ануїтету становить 3766,33 грн.

Розрахуємо суму мінімальних орендних платежів за період:

$$3766,33 * 36 = 135587,88 \text{ грн.}$$

За 3 роки ТОВ «А3 Атлант» переплатить

$$135587,88 - 96000 = 39587,88 \text{ грн.}$$

У таблиці 3.1 зобразимо суми розподілу щомісячного лізингового платежу за період.

Таблиця 3.1 – Помісячні лізингові платежі ТОВ «А3 Атлант»

Періоди (місяць)	Ануїтет (мінімальна сума платежів, що сплачуються кожен місяць)	Лізингові платежі, з них:		Залишок заборгованості на кінець періоду
		Сплачені відсотки	Відшкодування вартості об'єкту	
				96000,00
1-й	3766,33	1920,00	1846,33	94153,67
2-й	3766,33	1883,07	1883,26	92270,41
3-й	3766,33	1845,41	1920,92	90349,49
		...		
35-й	3766,33	146,27	3620,06	3693,55
36-й	3766,33	72,69	3693,55	0,00
Всього	135587,88	39587,88	96000,00	0,00

За підсумками проведених розрахунків можна сказати, що підприємству досить вигідно придбати нове обладнання на умовах фінансового лізингу. Так, звісно це потребує більшого контролю з боку керівництва, більших витрат на облік та аналіз при проведенні щомісячних лізингових платежів. Однак, це дасть можливість оновити матеріально-технічну базу підприємства, точно прорахувати його фінансові можливості та вплив лізингу на фінансовий стан підприємства детально у розрізі місяців.

Фінансовий лізинг дасть змогу більш чітко контролювати відток грошових коштів підприємства, не витрачати кошти на перший внесок. Крім цього, відбувається економія часу на папері оформлення, так як всім цим буде займатися лізингова компанія. Найбільшим плюсом використання лізингу є те, що амортизація та бухгалтерський облік здійснюються на рахунках клієнта, а відсотки та комісія з лізингових платежів відносяться до валових витрат, зменшуючи при цьому базу оподаткування. Також, в момент передачі об'єкту лізингу від лізингової компанії, товариство отримує податковий кредит на суму угоди, при цьому проценти та комісія за лізинговим договором не оподатковуються [23].

Запропоновані заходи не лише зможуть підвищити фінансовий стан підприємства, а й розширити клієнтську базу та спектр послуг, що надається

аналізованим підприємством, а також підвищити рентабельність капіталу та збільшити виручку від реалізації.

3.2 Удосконалення методики оцінки та аналізу фінансового стану ТОВ «АЗ Атлант»

Провівши аналіз та оцінку фінансового стану ТОВ «АЗ Атлант» на базі існуючої методики, виявивши недоліки в роботі підприємства та недоліки у самій системі оцінки розробимо методику для аналізованого підприємства, враховуючи особливості його діяльності та специфіку ринку на якому функціонує підприємство.

По перше необхідно провести експрес-аналіз, що дасть змогу швидко прорахувати основні показники діяльності підприємства та оцінити його фінансовий стан на певний момент часу без урахування минулих періодів та без прорахунків на перспективу [4].

На другому етапі слід провести поглиблений аналіз усіх показників діяльності підприємства, враховуючи минулі періоди, виявляючи тенденції щодо підвищення чи зниження відповідних показників та їх прорахунок на перспективу. При цьому потрібно використовувати не лише дані фінансової звітності, а й внутрішні робочі документи та розрахунки, враховуючи особливості обліку довгострокових абонементів та дисконтних карток. Тобто, провести комплексний аналіз фінансового стану підприємства.

Третій етап повинен включати в собі факторний аналіз, що дасть змогу виявити вплив різних факторів на фінансовий стан підприємства та зменшити вплив негативних явищ, а також виявити сильні та слабкі сторони діяльності, враховуючи санітарно-гігієнічні вимоги щодо функціонування спортивних залів та посиленої техніки безпеки, що несе в собі додатків витрати як матеріально-технічні, так і людські.

На четвертому етапі слід прорахувати інтегральний показник діяльності та провести аналіз із підприємством-аналогом на ринку чи основним конкурентом, взявши його за еталон порівняння. На цьому етапі велику увагу необхідно приділяти

маркетинговим рішенням, виявленям рівня платоспроможності населення та можливих його змін.

Основним завданням при аналізі фінансового стану підприємства повинно бути визначення якості аналізу, дослідження причин підвищення чи зниження його фінансового стану, а також рекомендацій щодо підвищення його фінансової стійкості та платоспроможності.

На рисунку 3.1 узагальнено завдання, які потрібно ставити підприємству під час аналізу його фінансового стану

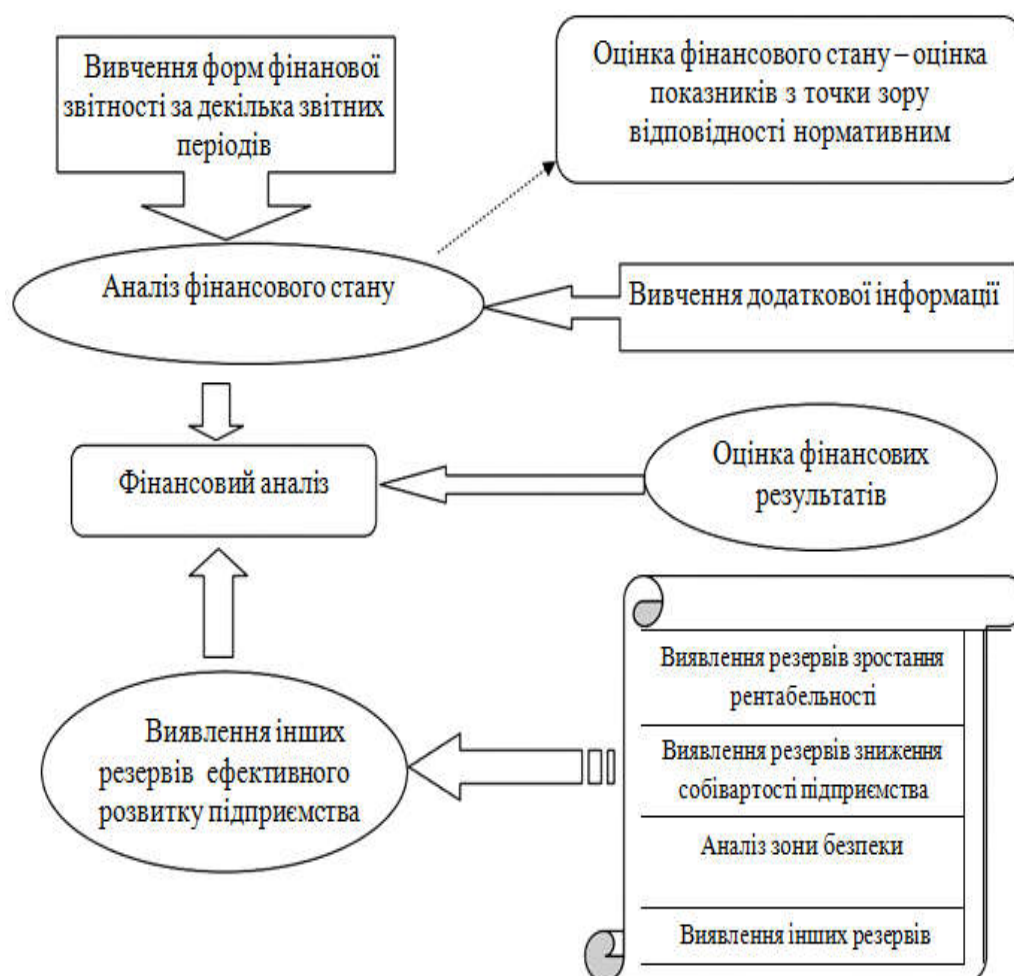

Рисунок 3.1 – Основні завдання, що ставить підприємство при аналізі фінансово- господарської діяльності [4].

Аналіз фінансового стану потрібно проводити систематично, з використанням різних прийомів та методів, що дадуть змогу порівняти між собою отримані результати, а також виявити ці показники у динаміці.

Розроблені рекомендації щодо оцінки фінансового стану підприємства дадуть змогу провести більш глибокий аналіз показників його діяльності, прискорити обертання основних фондів та вивільнення обігових коштів, дадуть змогу знизити зношуваність основних фондів та прискорити їх оновлення та модернізацію, підвищити зацікавленість з боку керівництва в отриманні більшого рівня прибутку та прийнятті виважених господарських рішень [5].

При аналізі фінансового стану слід чітко прорахувати цільові показники діяльності, розробити матрицю їх оптимальних значень, враховуючи суб'єктивні та об'єктивні критерії впливу на діяльність підприємства.

ВИСНОВКИ

Оцінка фінансового стану підприємства є комплексним показником, який має найбільший вплив на діяльність підприємства в цілому. Так як у ході аналізу констатується не лише факт отриманих значень, а проводиться детальний аналіз впливу ряду чинників, виявляються основні фактори впливу на підприємство, виявляються його сильні та слабкі сторони.

Для успішної реалізації поставлених перед підприємством завдань потрібно швидко реагувати на зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищі, володіти достовірною інформацією про діяльність, виявляти можливі загрози для підприємства та знаходити можливі альтернативи, запорукою чого, перш за все, є аналіз фінансового стану підприємства.

У першому розділі дослідження, при дослідженні теоретичних основ проведення аналізу та методик, розроблених різними науковцями, було виявлено, що на даний момент, немає єдиної унікальної методики щодо аналізу фінансового стану. В процесі аналізу кожне підприємство розробляє для себе методи аналізу, їх розрахунки, спираючись на загальноприйняті нормативні значення, а також враховуючи специфіку діяльності та галузі кожного суб'єкта господарювання.

У другому розділі роботи нами було проведено оцінку та аналіз фінансового стану ТОВ «А3 Атлант» - підприємства, що надає послуги атлетичного залу, фітнес тренувань та інших послуг, пов'язаних із спортом. Аналіз проводився за період 2017-2019 рр., в результаті чого було виявлено, що підприємство є ліквідним, платоспроможним та фінансово-стійким, має гарну ділову репутацію на ринку.

Підприємство може вчасно розрахуватися за своїми зобов'язаннями як перед працівниками, державою, так і перед зовнішніми кредиторами. Однак, останнім часом для підтримки рівня своєї діяльності товариство більше залучає коштів, які є досить дорогими на українському кредитному ринку. В ході аналізу було виявлено, що деякі показники фінансової стійкості мали тенденції до незначного зниження, що пов'язано із кризовою ситуацією в країні, вилученням власних коштів та залежністю у більшій мірі від короткострокових позикових ресурсів та ступеня інтенсивності їх

використання, зниження купівельної спроможності населення, а отже і зниження кількості клієнтів.

ТОВ «АЗ Атлант» має потенціал для розвитку, розширення клієнтської бази для спектру послуг, що надається, однак для цього в нього не вистачає власних фінансових ресурсів, тому доцільним є використання фінансового лізингу, економічну обґрунтованість якого наведемо у третьому розділі дослідження.

Фінансовий лізинг дасть змогу більш чітко контролювати відток грошових коштів підприємства, не витратити кошти на перший внесок. Крім цього, відбувається економія часу на папері оформлення, так як всім цим буде займатися лізингова компанія. Найбільшим плюсом використання лізингу є те, що амортизація та бухгалтерський облік здійснюються на рахунках клієнта, а відсотки та комісія з лізингових платежів відносяться до валових витрат, зменшуючи при цьому базу оподаткування. Також, в момент передачі об'єкту лізингу від лізингової компанії, товариство отримає податковий кредит на суму угоди, при цьому проценти та комісія за лізинговим договором не оподатковується.

Запропоновані заходи не лише зможуть підвищити фінансовий стан підприємства, а й розширити клієнтську базу та спектр послуг, що надається аналізованим підприємством, а також підвищити рентабельність капіталу та збільшити виручку від реалізації.

Також у третьому розділі роботи ми розробили методику проведення аналізу фінансового стану для ТОВ «АЗ Атлант», враховуючи його діяльність, пріоритетні напрями розвитку, розробили послідовність етапів здійснення аналізу, що дадуть змогу провести більш глибокий аналіз показників його діяльності, прискорити обертання основних фондів та вивільнення обігових коштів, знизять зношуваність основних фондів та прискорити їх оновлення та модернізацію, підвищити зацікавленість з боку керівництва в отриманні більшого рівня прибутку та прийнятті виважених господарських рішень.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Бойчик І.М. Економіка підприємства: Навчальний посібник. Видання 2-ге, доповнене і перероблене / І.М. Бойчик. – К.: Атіка, 2015. – 600 с.
2. Верига Ю.А. Аналіз фінансового стану підприємства за балансом згідно П(С)БО / Ю.А.Верига, В.О.Подольська.- Полтава, ПУСКУ, 2016.-84 с.
3. Власюк Н.І. До питань про фінансовий стан підприємства / І.Н.Власюк // Вісник Львівської державної фінансової академії. – Львів : Вид-во "ЛДФА", 2017. – № 17-277 с.
4. Єршова Н. Ю. Обґрунтування деяких підходів до аналізу і оцінки власного капіталу підприємства як фактору його фінансової стійкості / Н. Ю. Єршова // Управління економікою. – 2016. – № 5. – С. 48-58.
5. Іващенко В.І. Економічний аналіз господарської діяльності / В.І.Іващенко, М.А.Болух. – К.: ЗАТ «НІЧЛАВА».– 2015.- 400 с.
6. Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз: Навч.посіб / К.В.Ізмайлова. - К.: МАУП, 2016. – 144 с.
7. Козик В. В. Зовнішньоекономічні операції та контракти: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп / В.В.Козик, Л.А.Панкова, Я.С.Карп'як. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 400 с.
8. Коробов М.Я. Аналіз фінансового стану підприємства. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств / М.Я. Коробов. – К., 2017.-255 с.
9. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання / Л.А.Лахтіонова. Монографія.- К.КНЕУ, 2018.-260 с.
10. Матюшенко І. Ю. Основи фінансового менеджменту : навч. посіб. / Матюшенко І. Ю. – К. : Центр навчальної літератури, 2017. – 200 с.
11. Мних Є.В. Аналіз фінансового стану і фінансових результатів діяльності підприємств: Навч. посібник / Є.В.Мних. - К.: НМК ВО, 2016.-300 с.
12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» № 48 від 08.02.2014/ <http://www.ligazakon.ua>
13. Павловська О.В. Удосконалення методів аналізу фінансової стійкості

підприємств / О.В.Павловська. - // Фінанси України. - 2016. - № 11. - С.54-61

14. Прагова Р.І. Аналіз фінансового стану підприємств / Р.І.Прагова. - // Галицькі контракти. - 2017, № 3. – 50 с.

15. Поддєрьогін А.М.Фінансовий менеджмент / А.М.Поддєрьогін, М.Д. Білик .- К.:КНЕУ, 2015. -478 с.

16. Робочі документи та фінансова звітність ТОВ «АЗ Атлант» за 2017-2019 рр.

17. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства / Г.В.Савицька.- навч. посібник - 2-ге вид., випр. і доп. - К.: Знання, 2005. – 662 с.

18. Фінансово-економічний аналіз: Підручник / П.Ю. Буряк та інші. - К.: Професіонал, 2018. - 529 с.

19. Фінансовий аналіз / за ред.. Г.В. Митрофанова. - К.: КНЕУ, 2015. - 301 с.

20. Фомін Я.А. Діагностика кризового стану підприємства / Я.А.Фомін. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2017.- 298 с.

21. Чернелєвський Л.М. Економічний аналіз на підприємства легкої промисловості. Навч. посібник (друге, доповнене і перероблене видання) / Л.М.Чернелєвський, О.В.Михайленко. – К., 2016. – 179 с.

22. Шиян Д.В. Комплексна оцінка фінансового стану галузей економіки / Д.В.Шиян. - // Фінанси України. - 2016. - №2. - С.31-34

23. Яремко І. Й. Управління капіталом підприємства: економічний і фінансовий інструментарій : монографія / І. Й. Яремко. – Львів : Каменяр, 2016. – 111 с.

ДОДАТОК А

Таблиця А.1- Мета фінансової оцінки залежно від інтересів партнерів підприємства

Партнери підприємства	Внесок	Компенсація, що вимагається	Мета фінансового аналізу
Власники	Власний капітал	Дивіденди	Фінансові результати, фінансова стійкість підприємства
Кредитори	Позичковий капітал	Відсотки	Ліквідність (платоспроможність), мобільність коштів для сплати боргів
Керівники	Компетентність і кваліфікованість, організаційні здібності	Оплата праці та частина прибутку понад посадовий оклад	Інформація в повному обсязі
Персонал	Виконання робіт згідно з розподілом праці	Оплата праці, премії, соціальні умови	Фінансові результати та його ліквідність
Постачальники	Постачання засобів та предметів праці	Договірна ціна	Фінансовий стан та ліквідність підприємства
Покупці	Збут продукції, товарів, робіт, послуг	Договірна ціна	Фінансовий стан і наявність запасів готової продукції та товарів
Податкова адміністрація	Послуги	Сплата податків в повному обсязі та в зазначений термін	Фінансові результати

ДОДАТОК Б

Система показників фінансового стану

Таблиця Б 1. - Системи показників оцінки фінансового стану підприємства [12]

Показники фінансового стану підприємства	Нормативне значення коефіцієнта	
	Україна	Країни СНД
1. Показники ліквідності та платоспроможності		
1.1. Коефіцієнт поточної ліквідності	>1	1-2
1.2. Коефіцієнт швидкої ліквідності (кислотний тест)	>1	>0,6-0,8
1.3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,35	0,05-0,2
1.4. Коефіцієнт готівкової ліквідності	0,0*	0,0
1.5. Маневреність робочого капіталу	0,0	0,0
1.6. Коефіцієнт структури робочого капіталу	0,0	0,0
2. Показники фінансової стійкості та заборгованості		
2.1. Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	>0,5	>0,6
2.2. Коефіцієнт фінансової стабільності	>1	>1
2.3. Коефіцієнт фінансового лівериджу	0,0	0,3-0,6
2.4. Коефіцієнт загальної заборгованості	0,0	<0,5
2.5. Коефіцієнт довготермінової заборгованості	<0,5	0,0
2.6. Коефіцієнт забезпечення власними коштами	>0,1	>0,1
2.7. Коефіцієнт загальної фінансової стійкості	0,0	0,8-0,9
3. Показники оборотності		
3.1. Коефіцієнт оборотності	0,0	0,0
3.2. Час обороту	0,0	0,0
3.3. Коефіцієнт оборотності запасів	0,0	0,0
3.4. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	0,0	0,0
3.5. Коефіцієнт оборотності чистого робочого капіталу	0,0	0,0
3.6. Коефіцієнт оборотності активів	0,0	0,0
4. Показники прибутковості підприємства		
4.1. Рівень рентабельності продукції	0,0 або $0,15+b^{**}+0,15b$	0,0
4.2. Граничний (маржинальний) коефіцієнт прибутковості	0,0	0,0
4.3. Прибутковість загального капіталу	0,0 або $0,1+b+0,1b$	0,0
4.4. Прибутковість власного капіталу	0,0	0,0